

ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Надія Павлик
Житомирський державний університет
імені Івана Франка

Загально визнано, що молодь – один із суттєвих потенціалів прогресу будь-якого суспільства. Молодість є особливим та визначальним періодом людського життя. Кожен крок у цей час важить дуже багато, а то й визначає усе подальше життя людини. Тому не можна залишати молодого громадянина наодинці з реаліями його становлення. Тут однаково потрібною є як підтримка та увага суспільства, яке зобов'язано забезпечити молодим громадянам умови й можливості для самореалізації, так і наполегливість самої молоді у визначенні й досягненні своїх цілей [2, 12]. Враховуючи щирість прагнень та максималізм, що природно притаманні молоді, стають цілком зрозумілі намагання юного покоління не тільки знайти відповідь, а й вирішити всі гострі проблеми та негаразди у нашому суспільстві саме сьогодні, не відкладаючи на майбутнє і не перекладаючи їх на плечі прийдешніх поколінь [2, 21].

Сучасні умови розвитку суспільства і держави підкреслюють необхідність виховання соціальними інститутами компетентних, вольових, активних особистостей. Для досягнення цієї мети необхідно, щоб студенти отримали реальну можливість практично оволодівати діями, що ведуть до засвоєння соціальних відношень між людьми. Важливу роль відіграє участь студентства в різних соціальних проектах і реальні молодіжні громадські об'єднання. В товаристві ровесників, де взаємодія будується на рівних, статус потрібно заслужити і вміти підтримувати, особистість виробляє необхідні комунікативні навички, партнерські і лідерські якості. Добровільна участь молодої людини в проектах волонтерського руху сприяє розвитку її особистості, оволодінню навичками активного і відповідального підходу до життя; надає можливість "соціалізації самого себе" [1, 27].

Більшість науковців (О.В. Безпалько, Р.Х. Вайнола, Н.В. Задерико, А.Й. Капська, О.Г. Карпенко, Ж.В. Петрочко, С.В. Толстоухова) зауважують, що неоплачувана робота – не означає безкорисна, адже завдяки їй волонтери отримують професійне зростання, самореалізацію, друзів, почуття гідності тощо.

Особливості студентського волонтерського руху, зазначені професором А.Й. Капською свідчать, що студентська молодь має особливі мотиви для добровільної соціальної роботи. Насамперед її цікавлять професійні проблеми. Вони можуть бути як формальними – одержання заліку, проходження практики, так і реальними – набуття фахових знань з майбутньої спеціальності, напрацювання навичок спілкування з клієнтами. Причому, на відміну від підлітків-волонтерів, студентів меншою мірою хвилює проблема міжособистісної комунікації. Для них більш важливим є спілкування з професіоналами в обраній спеціальності, знайомство з новими методиками і технологіями, все, що може допомогти у подальшому стати кваліфікованими спеціалістами і працевлаштуватися. Студентів-волонтерів цікавлять більше ті види соціальної роботи, які безпосередньо пов'язані з майбутньою професією [4,18].

Залучення та пропаганда серед студентської молоді суспільно-корисної діяльності, що ґрунтується на загальнолюдських принципах рівності, поваги, довіри, гуманізму мотивується бажанням та невід'ємною потребою активної участі в організації власного життя і сприяє формуванню рис соціальної зрілості, суспільної компетентності, особистої відповідальності, благодійності й активності студентів вищих навчальних закладів.

Головним чинником участі студентства у волонтерському русі студентської соціальної служби ми вважаємо прагнення соціальної активності, соціальної значущості, право голосу у вирішенні питань, що стосуються безпосередньо студентства, самоврядування, інтерес спробувати і досягнути поставленої мети.

Участь людини у волонтерському русі розглядається науковцями як елемент її особистісного розвитку, набуття нових знань і навичок, удосконалення здібностей, стимулювання ініціативи та творчості. Тому особливою рисою волонтерського руху є самовиховання, саморозвиток та самореалізація волонтерів та добровільних помічників через добродійну неприбуткову та вмотивовану діяльність, яка носить суспільно-корисний характер [3, 46-47]. В процесі такої діяльності студенти набувають знання про соціальні проблеми суспільства, розуміють принципи, сфери та шляхи допомоги людям і собі. Тобто формується громадянин, здатний взяти на себе відповідальність за процеси, що протікають в суспільстві.

Отже, для отримання у майбутньому компетентного спеціаліста та громадянина, – відповідального, соціально активного, поважаючого інших, чесного, альтруїстичного – необхідно надати можливість молодій людині набути цих рис в процесі суспільно-корисної діяльності рівного серед рівних. Інститутом та засобом творення такої людини може виступати добровільна участь студентів у волонтерському русі.

Список використаної літератури:

1. Волонтерство: poradnik dla organizatora wolonterskiego ruchu. / Ukladacz: Lях Т.Л., авт. кол.: О.В. Безпалько, Н.В. Задерико, І.Д. Зверева, Н.В. Зімівець та ін. – К.: ВГЦ „Волонтер”, 2001. – 176 с.
2. Молодь України за соціальний прогрес і злагоду в суспільстві: Зб. матеріалів Конгресу української молоді. м. Київ, 26-28 травня, 1997 р. – К.: АТ „Видавництво „Столиця”, 1997. – 204 с.
3. Нормативно-правова база: щодо діяльності центрів соціальних служб для молоді / Упорядники: Драпушко Р.Г., Толстоухова С.В., Шатохіна О.К., Петрова С.А., - К.: УДЦССМ. – 1999. – 200 с.
4. Технологізація волонтерської роботи в сучасних умовах / За ред. проф. А.Й. Капської. – К., 2001. – 140 с.